

Nr 311.

Av herr **Bagge m. fl.**, om anslag till uppmuntrande av mindre jordbrukare och lägenhetsägare i de fyra nordligaste länen att anlägga hemträdgårdar.

I anslutning till de allmänna synpunkterna i vår huvudmotion om Norrland nr 305 vilja vi i denna motion beröra trädgårdsodlingen.

I motionerna 182 i första kammaren och 376 i andra kammaren vid fjolårets riksdag framförde vi förslag om att ett extra reservationsanslag skulle beviljas under nionde huvudtiteln såsom bidrag utan återbetalningsskyldighet för att uppmuntra mindre jordbrukare och lägenhetsägare i Norrland till anläggande av hemträdgårdar. Motionen avslogs, innan riksdagen fått emottaga Kungl. Maj:ts proposition om särskilda åtgärder för det norrländska jordbruket, under antagande att ifrågavarande spörsmål i denna proposition skulle vinna erforderligt beaktande. Propositionen kom emellertid icke att innehålla något om den norrländska trädgårdsodlingen i angiven riktning, varför fjolårets riksdag aldrig i sak tog ställning till vårt yrkande. Under sådana förhållanden och då vi alltjämt anse ifrågavarande ändamål högeligen behjärtansvärt vilja vi även till årets riksdag göra en hemställan i saken.

Trots livlig propaganda i Norrland för att uppmuntra jordbrukare och lägenhetsägare till anläggning av trädgårdar ha resultaten därav varit jämförelsevis små. Alltjämt ser man vid Norrlands bondgårdar och lägenheter oftast blott de kala byggnaderna. Redan önskvärldheten att genom småträdgårdar ge en trivsammare ram kring bebyggelsen gör det påkallat, att verk sammare åtgärder än hittills komma till stånd för att påskynda tillkomsten mera allmänt av trädgårdsanläggningar.

Till stöd för en framställning om stimulerande av trädgårdsanläggningar kan därjämte och främst anföras önskvärldheten att förbilliga trädgårdsalstren för jordbrukare och lägenhetsägare i Norrland och på detta sätt göra kosthållet mer omväxlande. De trädgårdsprodukter, som lämpligen borde komma i fråga i dessa hemträdgårdar, skulle företrädesvis vara grönsaker, vissa bärsorter, som jordgubbar o. dyl., alltså sådana produkter, som med hänsyn till klimatförhållandena med fördel kunna odlas uti ifrågavarande trakter.

Den lämpligaste formen för staten att främja uppkomsten av trädgårdsanläggningar torde vara bidrag; däremot torde väl näppeligen någon statlig låneverksamhet behöva ifrågakomma, dels med hänsyn till den jämförelsevis stora lättheten just nu att kunna uppbringa lån till billig ränta och dels framför allt därför att ifrågavarande anläggningsarbeten torde till allra största delen kunna utföras av vederbörande jordbrukare eller lägenhetsägare

själva, utan någon större tillgång till kapital. För erhållande av statsbidrag skulle fordras av sakkunnig person uppgjord plan, och statsbidrag torde icke behöva ifrågakomma till mer än högst 25 procent av den vid bidragsansökningens prövning beräknade totala kostnaden, i vilken då vederbörandes eget arbete inräknas, dock högst 200 kronor. Detta belopp skulle i enlighet med för annan liknande bidragsverksamhet gällande bestämmelser utbetalas först efter det arbetet i sin helhet blivit utfört och avsynat. Bidraget borde blott få utbetalas till jordbrukare och lägenhetsägare i mindre bemedlad ställning.

För närvarande utdelas av jordbrukets prisregleringsfond ett tillfälligt, jämförelsevis begränsat bidrag till anläggande av trädgårdar i Norrland. Med hänsyn till att anläggandet av hemträdgårdar är lika angeläget hos lägenhetsägare som hos jordbrukare och då jordbrukets prisregleringsfond är hårt belastad med anslag för andra viktiga ändamål, anse vi det motiverat att statens bidrag lämnas av vanliga skattmedel. För ändamålet tillstyrka vi ett reservationsanslagsbelopp förslagsvis å 100,000 kronor. Vi förutsätta, att hushållningssällskapen medelst sin nuvarande organisation kunna utföra det med detta anslag förenade admimistrativa arbetet.

Även detta anslag bör, såsom vi i huvudmotionen framhållit, blott avse de fyra nordligaste länen.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställa vi,

att riksdagen under nionde huvudtiteln såsom bidrag utan återbetalningsskyldighet för att uppmuntra mindre jordbrukare och lägenhetsägare i de fyra nordligaste länen till anläggandet av hemträdgårdar måtte anvisa ett extra reservationsanslag å 100,000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1938.

Gösta Bagge.

Karl Magnusson.

Martin Skoglund.

Erik Nylander.

Ivar Anderson.

Gunnar Persson.

R. Lundqvist.

Torgil G. von Seth.